

UCHWAŁA NR LXXVI/484/24
RADY GMINY LIPOWA

z dnia 25 stycznia 2024 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026 w Gminie Lipowa

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 1426 z późn. zm.)

Rada Gminy Lipowa
uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026 w Gminie Lipowa, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lipowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodnicząca Rady
Gminy Lipowa

Katarzyna Skrzypek

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE LIPOWA NA LATA 2024-2026

PODSTAWY PRAWNE DZIAŁAŃ UJĘTYCH W PROGRAMIE

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2023r., poz. 1426 ze zm.)
- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023r., poz 901 ze zm.)
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (Dz. U. z 2023r., poz. 2151 ze zm.)
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U z 2021 poz 1249 ze zm.)
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 rok o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Z 2023r., poz 390 ze zm.)
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2015 roku o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021r., poz 1744 ze zm.)
- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lipowa

Rodzina jest najmniejszą, a zarazem najważniejszą komórką społeczną. Jest środowiskiem w którym powinien odbywać się proces kształtowania osobowości jej członków, a szczególnie dzieci. Ma ona zasadniczy wpływ na kształtowanie tożsamości i postaw człowieka oraz jego funkcjonowanie w rolach społecznych. Oddziałując na osobowość dziecka przekazuje mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jej priorytetowym zadaniem jest zapewnianie bezpieczeństwa fizycznego i emocjonalnego. Jest też najbardziej stabilnym punktem odniesienia w życiu dziecka. Dlatego też, gdy w funkcjonowaniu dziecka pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane są do wspierania rodziny i do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań i działań. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, nieprawidłowości w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych, ubóstwo, czy długotrwałe bezrobocie dezorganizują życie rodzin.

Praca z rodziną powinna być połączona z jej własnym zaangażowaniem, a jednocześnie poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia. Organizując różnorodne formy pomocy na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczo -wychowawczej rodziny w rozwoju i wychowywaniu dziecka. Należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie w życiu społecznym. Stąd podstawowym założeniem Programu jest wspieranie rodziny naturalnej oraz eliminowanie sytuacji , kiedy dziecko musi opuścić rodzinę. Rodziny dysfunkcyjne wymagają wsparcia i monitorowania przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów szkolnych, kuratorów sądowych, pracowników przychodni, Policji, opiekunów świetlicy środowiskowej i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną. Praca z rodziną przedstawicieli służb działających na jej rzecz połączona powinna być ze wsparciem ze środowiska w tym bliższych i dalszych krewnych. Praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną i wykwalifikowaną kadrę.

Zagadnienia dotyczące rodziny i dziecka stanowią zasadniczy obszar działania instytucji polityki społecznej. W polityce społecznej w szczególny sposób traktuje się kwestie dziecka. Przede wszystkim dlatego, że dzieci wymagają szczególnej troski i ochrony, a działalność na ich rzecz powinna koncentrować się głównie na ochronie ich praw, wyrównywaniu szans życiowych, systemu ochrony zdrowia oraz asekurowania w obliczu ryzyka i różnych zagrożeń życiowych. Służby społeczne zobowiązane są do pomocy rodzinom, które

doświadczają trudności w wypełnianiu swoich zadań.

Polityka państwa oraz wszelkie działania instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych powinny być nakierowane na pomoc udzielaną rodzinie i w rodzinie. W takich sytuacjach działania władz państwowych i samorządowych określa ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nakłada na gminę obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich Gminnych Programów Wspierania Rodziny. Program Wspierania Rodziny stanowi realizację dyspozycji ustawowej i jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Lipowa oraz Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Podkreślenia wymaga fakt, że wspieranie rodziny to jednocześnie rozwój i wzmacnianie społeczności lokalnej. W rodzinie bowiem dorastają kolejne pokolenia, kształtuje się „kapitał ludzki”, który w przyszłości będzie tworzył społeczeństwo i oddziaływał na tempo jego rozwoju. Reformy ustroju terytorialnego państwa powodują, że coraz więcej kompetencji przejmują samorządy gmin i powiatów.

Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Głównym celem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w dążeniu do samodzielnego zaspakajania ich niezbędnych potrzeb życiowych oraz prowadzić do życiowego usamodzielniania ich i integracji ze środowiskiem. Celem pomocy społecznej jest również przeciwdziałanie powstawaniu marginalizacji osób i rodzin. Dlatego zasadniczym zadaniem samorządu jest opracowanie i realizacja Programu Wspierania Rodziny.

DIAGNOZA SPOŁECZNA

Gmina Lipowa jest gminą wiejską na którą składają się sześć sołectw. Gmina jest lokalnym centrum edukacji, kultury i sportu. Na terenie zlokalizowane są przedszkola, szkoły podstawowe, świetlica środowiskowa, żłobek, dobrze wyposażona baza sportowa, Klub Seniora, Parafie, koła gospodyń wiejskich, punkt konsultacyjny zapewniający konsultacje psychologiczne i terapeutyczne, grupy wsparcia dla osób uzależnionych. Gmina posiada dobrze działający system pomocy społecznej, który objął szeroko rozumianym wsparciem rodziny. Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi pracę na rzecz osób niepełnosprawnych, starszych, bezrobotnych, bezdomnych, rodzin z problemami opiekuńczo -wychowawczymi, osób wykluczonych bądź zagrożonych marginalizacją społeczną.

Do określenia zadań Programu Wspierania Rodziny konieczna jest analiza danych o osobach

i rodzinach objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipowej i analiza społeczna Gminy Lipowa zawarta w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lipowa Poniżej przedstawiono informację na temat liczby mieszkańców, liczby rodzi korzystających z pomocy społecznej, powodów przyznania pomocy rodzinom potrzebującym na przestrzeni lat 2020-2022.

DEMOGRAFIA

Liczba mieszkańców

	2020 r.	2021 r.	2022 r.
liczba mieszkańców ogółem	10620	10693	10726
^{w tym} liczba kobiet	5485	5520	5535

Liczba mieszkańców Gminy Lipowa na przestrzeni lat 2020-2022 wzrosła. W 2022 roku było 10726 mieszkańców.

Rodzaje wsparcia udzielanego przez OPS

formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie			liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
pieniężna	156	162	126	96	102	88	194	192	160
rzeczowa	50	42	40	36	30	27	97	77	68
praca socjalna	X	X	X	160	143	204	339	301	472
poradnictwo specjalistyczne	X	X	X	2	0	0	7	0	0
schronienie	2	4	1	2	4	1	2	4	1
usługi opiekuńcze	18	14	13	18	14	13	21	16	16
specjalistyczne usługi opiekuńcze	1	1	1	1	1	1	3	3	3

Wśród rodzin korzystających w 2022 roku ze świadczeń pomocy społecznej było 160 osób (88 rodzin). Pracą socjalną było objętych 472 osoby. Rodziny korzystające z pomocy społecznej były objęte szeroko rozumianą pracą socjalną, wsparciem asystenta rodziny,

pomocą pieniężną, rzeczową. Udzielano pomocy w zakresie zapewnienia osobom starszym i niepełnosprawnym usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne, udzielano poradnictwa specjalistycznego. Gminny Ośrodek również zapewniał osobom schronienie. Na przestrzeni lat 2020-2022 wynika, iż nastąpił niewielki spadek osób korzystających z pomocy tut. Ośrodka.

Powody przyznania pomocy społecznej przez OPS

powód przyznania pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
ubóstwo	60	66	55	104	117	90
sieroctwo	0	0	0	0	0	0
bezdomność	2	3	2	2	4	2
potrzeba ochrony macierzyństwa	14	11	8	50	48	36
bezrobocie	35	45	33	76	104	81
niepełnosprawność	48	54	44	93	94	67
długotrwała lub ciężka choroba	53	71	57	93	121	84
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	24	20	17	73	62	47
w tym rodziny niepełne	9	8	7	24	24	20
w tym rodziny wielodzietne	5	6	5	28	34	27
przemoc domowa	0	2	0	0	6	0
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0
alkoholizm	11	18	6	16	22	7
narkomania	0	0	0	0	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	3	1	7	8	1
brak umiejętności w przystosowaniu	0	0	0	0	0	0

do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze						
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0	0	0	0	0
zdarzenie losowe	1	1	0	1	2	0
sytuacja kryzysowa	3	1	0	3	3	0
klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

Powodami przyznania pomocy w latach 2020-2022 było ubóstwo (90 osób), bezrobocie (81 osób), długotrwała choroba (84), niepełnosprawność(67), potrzeba ochrony macierzyństwa (36), bezradność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych oraz prowadzeniu gospodarstwa domowego(47). Należy stwierdzić, iż wzrasta liczba osób korzystających z pomocy tut. Ośrodka ze względu na niepełnosprawność, bezrobocie, bezradność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Zauważyć należy, iż nadal duża ilość osób korzystających z pomocy GOPS to osoby ubogie. Brak własnych dochodów lub posiadanie dochodów niewystarczających do zaspokojenia podstawowych potrzeb to główna przyczyna korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Często zdarza się, że w przypadku osób rodzin wielodzietnych lub samotnie wychowujących dzieci dochody rodziny są niewystarczające na utrzymanie rodziny. Rodziny z trudnościami opiekuńczo -wychowawczymi to część klientów pomocy społecznej, której niezaradność rodziny w opiece i wychowywaniu dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami takimi jak :uzależniania, przemoc, w pełnieniu ról rodzicielskich, problemy w zatrudnianiu. Dysfunkcje te wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami opiekuńczo -wychowawczymi. Analiza sytuacji rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym wskazuje, iż najczęściej korzystają oni z biernych form pomocy (zasiłków finansowych, pomocy rzeczowej).W większości przypadków rodziny instrumentalnie traktują insynuacje pomocowe i ich pracowników, nie rzadko niechętnie współpracując na rzecz poprawy swojej sytuacji życiowej. Takie sytuacje na dają szansy na usamodzielnienie się rodzin w swojej sytuacji życiowej prowadząc do uzależniania się od pomocy społecznej, powoduje bierną postawę roszczeniową, sprzyja utrwalaniu się problemów

i przekazywanie ich kolejnym pokoleniom. W większości rodziny te mają potencjał do tego by w prawidłowy sposób realizować podstawowe funkcje opiekuńczo -wychowawcze względem swoich dzieci przy pomocy profesjonalnej pomocy pracownika socjalnego, asystenta rodziny, pedagogów, kuratorów oraz specjalistów pracujących na rzecz rodziny.

W związku z szeroko upowszechnioną akcją pomocy rodzinom w ich prawidłowym funkcjonowaniu była prowadzona pomoc w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz Programu „Posiłek w szkole i w domu”. Każde dziecko uczące się w szkole na terenie Gminy Lipowa oraz spełniające kryteria W/w Programu ma możliwość korzystania z gorącego posiłku w szkole. Program cieszy się popularnością, propaguje zdrowe nawyki żywieniowe i w głównej mierze stanowi znaczną pomoc dla rodziny. Dodatkowo Gmina Lipowa realizuje Program operacyjny Pomoc Żywnościowa dla rodzin, który zapewnia im pomoc w formie żywności co znacznie pomaga im w zabezpieczeniu rodziny w żywność.

Gmina Lipowa również realizuje obowiązek ustawowy jakim jest Karta Dużej Rodziny. Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin z minimum 3 dzieci zarówno w instytucjach publicznych jak również w firmach prywatnych. KDR również przysługuje rodzinom które miały co najmniej 3 dzieci. Posiadacze Karty Dużej rodziny mają możliwość tańszego korzystania z ofert instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych i innych. Posiadanie W/w karty ułatwia dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszt codziennego życia . Powyższy Program cieszy się dużą popularnością wśród mieszkańców Gminy Lipowa.

Asystenci rodziny

zakres danych	2020 r.	2021 r.	2022 r.
liczba asystentów rodziny	1	1	1
liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	10	8	9
liczba dzieci w tych rodzinach	20	17	19

Realizując zadania określone w ustawie o wspieraniu rodzin i systemie pieczy zastępczej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia jednego asystent rodziny w systemie zadaniowego czasu pracy. Liczba rodzin z którymi asystent rodziny może pracować w tym samym czasie uzależniona jest od stopnia trudności i wykonywanych zadań. Asystent rodziny obejmował wsparciem w 2022 roku z 9 rodzin w których przebywało 19 dzieci.. Większość z powyższych rodzin miało ograniczaną władzę rodzicielską na podstawie Postanowienia

sądowego. Niektóre z nich były objęte współpracą na podstawie wniosku pracownika socjalnego. Rodziny powyższe miały dysfunkcje w zakresie prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo- wychowawczych względem dzieci, problemy z uzależnieniami, bezrobociem, bezradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, przemocą, problemy zdrowotne głównie psychiatryczne. Widoczne jest, iż wskaźnik rodzin korzystających z usług asystenta rodziny na przestrzeni lat 2020-2022 jest wyrównany, a mając na względzie zagrożenia płynące ze środowisk dysfunkcyjnych można jednoznacznie stwierdzić, iż będzie ich przybywać.

ZAŁOŻENIA, ADRESACI PROGRAMU I OCZEKIWANE REZULTATY

Program Wsparcia Rodziny w Gminie Lipowa jest dokumentem przewidzianym do realizacji na lata 2024-2026. Jego kluczowym celem jest stworzenie systemu środowiskowej pracy opiekuńczo -wychowawczej, dzięki któremu zwiększa się szanse życiowe dzieci ze środowisk zagrożonych dysfunkcjami bez konieczności zrywania więzi z rodziną biologiczną. Nadrzędnym celem Programu jest to, aby dziecko miało możliwość rozwijania się w rodzinie naturalnej. Zawiera on propozycje działań zarówno profilaktycznych, reintegracyjnych, interwencyjnych jak i pomocy materialnej w zależności od potrzeb i możliwości rodziny. Proponowane działania mają za zadanie wesprzeć rodzinę w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych w myśl zasady, że w pierwszej kolejności wykorzystywane powinny być zasoby własne rodziny, pomoc rodzinie powinna być udzielana już na etapie, kiedy problemy zaczynają się pojawiać. Następnie celem Programu jest powrót dziecka z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej. Podstawowym zadaniem do realizowania tego celu jest inicjowanie działań niezbędnych do uregulowania sytuacji życiowej rodziny i umożliwienie jej powrotu dziecka pod jej opiekę. Rodziny, których dzieci opuszczają zastępcze formy opieki wymagają długoterminowego, systematycznego i specjalistycznego wsparcia w pełnieniu ról rodzicielskich. Realizacja założeń przyjętych w Programie pozwoli udzielić rodzinie szybkiej i skutecznej pomocy, aby dziecko mogło do niej powrócić na stałe.

Adresatami Programu Wsparcia Rodziny są rodziny wychowujące dzieci i przeżywające różnego rodzaju trudności, które same nie mogą pokonać, a także rodziny z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej i wyrażają one chęć współpracy na rzecz powrotu dzieci pod ich opiekę.

Program Wsparcia Rodziny skierowany jest do :

- rodzin które nie wypełniają prawidłowo funkcji opiekuńczo -wychowawczych i niezaradnych życiowo, rodzin, których rodzice nie radzą sobie z wychowywaniem dzieci, nie potrafią rozpoznawać potrzeb dziecka, mają błędne przekonania dotyczące opieki nad nimi, nie wypełniają prawidłowo ról rodzicielskich

- rodzin żyjących w niedostatku materialnym -bezrobotnych. Rodzin borykających się z problemem braku dostatecznych środków finansowych na zaspokajanie podstawowych potrzeb rodziny, który wynika z braku motywacji do podjęcia zatrudnienia, niskiego wykształcenia, bądź nieadekwatnego do aktualnego rynku pracy, wielodzietności, a także tak zwanej „wyuczonej” bezradności życiowej.

- rodzin dotkniętych uzależnieniami i przemocą. Rodzin w których jedno lub oboje rodziców nadużywają alkohol lub w których dochodzi do przemocy. W takich rodzinach dziecko żyje w poczuciu strachu i zagrożenia, pozbawione jest miłości i bezpieczeństwa. Przemoc często występuje łącznie z problemem alkoholowym i oba te zjawiska są zarówno skutkiem i przyczyną dysfunkcji rodziny.

- rodzin z dziećmi zagrożonymi niedostosowaniem społecznym. Rodzin w których niestosowanymi społecznie są dzieci czy młodzież, które pod wpływem różnych czynników i sytuacji mają duże trudności w dostosowaniu się do życia , współdziałania w grupie społecznej, u których zaburzenia w zachowaniu są tak głębokie, że utrudniają a czasami uniemożliwiają przestrzeganie ogólnie przyjętych norm współżycia z innymi ludźmi, grupami rówieśniczymi, rodziną. Przyczynami niedostosowania społecznego są czynniki na które nie mamy większego wpływu tj . Różnego rodzaju defekty w tym zakresie, a także te którym możemy zapobiec lub jej minimalizować tj środowiskowe błędy i zaniedbania wychowawcze.

Rezultatami realizowanego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Lipowa są:

- poprawa funkcjonowania rodzin zamieszkujących na terenie Gminy Lipowa przeżywających trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo -wychowawczych i przywrócenie im zdolności do prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich
- powrót dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej
- ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego rodzin z terenu Gminy Lipowa z różnego rodzaju dysfunkcjami
- podnoszenie świadomości społeczeństwa o dostępnych formach wsparcia rodzin przeżywających trudności lub nimi zagrożonymi
- rozwijanie współpracy różnorodnych podmiotów realizujących prace na rzecz wspierania rodziny na terenie Gminy Lipowa

Cele Programu Wspierania Rodziny:

Głównym celem jest wspieranie rodzin mieszkających na terenie Gminy Lipowa w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych

Cele szczegółowe:

- wspieranie rodzin dysfunkcyjnych
- zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących sytuacji kryzysowych
- podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny
- praca z rodzinami dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na rzecz powrotu dzieci pod ich opiekę

Zadania Programu Wspierania Rodziny na terenie Gminy Lipowa:

- Objęcie wsparciem rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych wsparciem asystenta rodziny, pracownika socjalnego z Ośrodka Pomocy Społecznej, pomocą pedagogiczną w szkole – szkoły z terenu Gminy Lipowa
- Praca z rodziną w zakresie poradnictwa specjalistycznego poprzez korzystanie z punktu konsultacyjnego (psychologiczne, terapeutyczne),
- Pomoc udzielana przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla rodzin z problemem alkoholowym
- Systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, asystenta rodziny, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontraktujących się z rodziną(Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, Policja, Poradnia psychologiczno-pedagogiczna, kuratorzy sądowi).
- Zebranie w zależności od potrzeb od właściwych instytucji informacji umożliwiających zidentyfikowanie problemów rodziny (Ośrodek Pomocy Społecznej)
- stworzenie diagnozy rodzin/ opis sytuacji rodziny, określenie mocnych i słabych stron rodzin, stopnia zaangażowania rodziny w poprawę jej sytuacji (Ośrodek Pomocy Społecznej oraz osoby i instytucje mające kontakt z rodziną)
- Wspieranie i promocja inicjatyw lokalnych w zakresie wsparcia rodziny i dziecka (Gmina Lipowa)
- zapewnianie pomocy osobom doznającym przemocy domowej (Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji)
- Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej(dożywianie dzieci w szkołach, organizacja koloni z Kuratorium Oświaty, organizowanie czasu wolnego, współfinansowanie

pobytu dziecka w rodzinie zastępczej czy placówce opiekuńczo -wychowawczej lub terapeutycznej)

- prowadzenie działalności profilaktycznej sprzyjającej umacnianiu rodziny poprzez udział w projektach i programach mających na celu wspieranie rodziny
- podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej poprzez współpracę pracowników socjalnych, asystenta rodziny, szkół, kuratorów, współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, współpraca z GKRPA i Zespołem Interdyscyplinarnym,
- działania skierowane na nabycie przez rodziców umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów w rodzinie lub poszukiwania pomocy w instytucjach do tego powołanych (OPS, Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna, poradnie specjalistyczne)
- udostępnianie rodzinom informacji o systemie ulg, odpowiadających na potrzeby rodziny w różnych fazach jej rozwoju oraz wspierających rodzinę w wypełnianiu jej podstawowych funkcji (OPS, placówki oświatowe, Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna)
- wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez umożliwianie dzieciom uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych organizowanych na świetlicy środowiskowej, szkolnej (placówki oświatowe)
- organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez sport, rekreację i kulturę (placówki oświatowe, obiekty sportowo- rekreacyjne, Gmina Lipowa)
- promocja programów profilaktycznych i psychoedukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży oraz rodziców (Gmina Lipowa, placówki oświatowe)

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

Koordynatorem realizacji zadań wyznaczonych w Programie jest Ośrodek Pomocy Społecznej

w Lipowej.

Monitoring będzie polegała na zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych zadań w ramach Programu.

Do oceny zostaną wykorzystane następujące dane:

- rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny na terenie Gminy Lipowa
- liczba dzieci w rodzinach objętych asystenturą rodziny
- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
- liczba dzieci, które powróciły pod opiekę rodzin biologicznych z pieczy zastępczej
- liczba rodzin z różnego rodzaju problemami w tym opiekuńczo -wychowawczymi objętymi

pracą socjalną, wsparciem z systemu pomocy społecznej na terenie Gminy Lipowa

-liczba rodzin korzystających z form pomocy pieniężnej i rzeczowej w ramach pracy socjalnej z terenu gminy Lipowa

-liczne kampanie społecznych, profilaktycznych i edukacyjnych realizowanych na terenie Gminy Lipowa

Monitoring i ewaluacja Programu umożliwi wyznaczanie kierunków działań pracy z rodziną, wskazywanie jednostek współpracujących na rzecz rodziny, ocenę rezultatów prowadzonej pracy na rzecz rodziny, wykazywanie ilościowe rodzin wymagających pomocy.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

Źródła finansowania Programu Wspierania Rodziny:

-środki własne gminy Lipowa zaplanowane na dany rok budżetowy w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lipowej

-dotacje z budżetu państwa oraz pozabudżetowe

-środki pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Program Wspierania Rodziny w Gminie Lipowa odwołuje się do podstawowych zasad i wartości związanych z rodziną. Najważniejszą zadaniem jest poszanowanie autonomii rodziny. Oznacza to, iż ingerencja instytucji powinna być ograniczona do szczególnie uzasadnionych sytuacji, a uczestnictwo rodziny w proponowanej pomocy powinno być oparte na zasadzie dobrowolności, świadomości i aktywności. Program opiera się na przekonaniu, że dziecko winno wychowywać się w rodzinie, która powinna mieć wszechstronną pomoc jednak po wyczerpaniu się wszelkich form pomocy, gdy rodzina stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa i rozwoju dziecka, dziecko może trafić do pieczy zastępczej lub rodziny adopcyjnej.

W lokalnym systemie działań w obszarze rozwiązywania problemów społecznych wszystkie podmioty są ważne i należy brać ich opinie pod uwagę. Tak rozumiana współpraca zapewni pełne i kompleksowe działania na rzecz wsparcia rodziny i dziecka. Program ma charakter otwarty i w sytuacji potrzeby będzie aktualizowany.

Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz rodziny realizują instytucje przedstawione poniżej:

- Urząd Gminy Lipowa
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipowej
- Gminny Zespół Interdyscyplinarnych

- Gminna Komisja Rozwiązania Problemów Alkoholowych
 - Grupa AA w Leśnej przy Parafii Świętego Michała Archanioła w Leśnej
 - Grupa wsparcia dla osób uzależnianych przy Parafii Świętego Bartłomieja w Lipowej
 - Punkt Konsultacyjny w Leśnej
 - Placówki oświatowe z terenu gminy (żłobek, przedszkola, szkoły podstawowe)
 - Parafie z terenu gminy
 - Komisariat Policji w Łodygowicach
 - Placówki opieki medycznej z terenu Gminy Lipowa
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Grupowa praktyka lekarzy ESKULAP S.C K. Stajniak- Barabasz, j. Ślusarczyk 34-324 Lipowa ul. Brzeziny 147
- Indywidualna Praktyka Lekarska Gabinet Stomatologiczny Maria Szostak- Opalińska 34-324 Lipowa ul. Wiejska 40
- Stomatologia i Medycyna Estetyczna IKONA Agata Fojcik 34-324 Lipowa ul. Wiejska 50
- Śląskie Laboratoria Analityczne- Punkt Pobrań 34-324 Lipowa ul. Wiejska 50
- Centrum Aktywności Społecznej w Twardorzeczce,
 - Place zabaw
 - Pumtrak w Twardorzeczce
 - Aquapark Leśna
 - Ludowy Klub Sportowy „Sokół” w Słotwinie
 - Ludowy Klub Sportowy Leśna
 - Ludowy Klub Sportowy „Skrzyczne” Lipowa
 - Uczniowski Klub Sportowy Ajax Leśna
 - Międzygminny Klub Sportowy „Beskidy” Ostre